

Када је крајем прошле године најављена акција замене старих аутомобила новим, одлучио сам да се пријавим. Иако возим југа из 1992. године (у прилично јадном стању), који тешко да се може уновчити за више од 400-500 евра, кључни разлог за моју одлуку није био тај што ми, за слање тог југа у старо гвожђе, држава нуди целих 1.000 евра, већ што је најављени кредит са каматом од 4,5% био апсолутно нестваран у земљи у којој наш “реформисани банкарски сектор” намеће ненормалне, “кољачке” камате, такве да, рецимо ако сте купили нов ауто, испада да сте у периоду отплате банци поклонили једног, сасвим пристојног, “половњака” исте марке. Заправо, тај кредит је отприлике онакав какав имају остали грађани у свету.

Дакле, да не дужим. Негде тамо фебруара или марта позвао сам салон “Ауто Застава” у Бору (иначе, живим у Зајечару, где, у том тренутку, није било ауто-кућа укључених у овај пројекат) и пријавио се на тзв. листу чекања. Тада није био познат ни тачан број аутомобила који ће се продати по систему замене, а било је и доста контрадикторних информација о комплетном процесу. Продавачица са којом сам разговарао ми је рекла само да сам 390. и неки по реду код њих и да ће вероватно они добити довољан контингент возила тако да ћу и ја “стићи на ред за замену”.

Влада је 15. априла ове године одлучила да крене са програмом “Старо за ново”, где је омогућена замена уз рециклажу за 5.000 возила. Тај број је, због “великог интересовања”, повећан у августу на 10.000 возила.

У међувремену (12. августа) потписао сам предуговор за куповину пунта, у коме су наведени услови куповине и кредитирања и у коме је експлицитно наведено да се цена модела “emotion”, за који смо се одлучили, од 8.600 евра, умањује за износ од 1.000, евра, те да је купац обавезан да свој аутомобил преда на рециклажу, а да је продавац у обавези да купцу испоручи возило најкасније у року од три месеца (12. новембар) и да купца пет дана пре куповине обавести да се ауто може преузети, како би овај могао да (...) најкасније три дана пре преузимања новог, одвезе стари аутомобил у центар за рециклажу.

Пошто сам добио овај предуговор, одвојио сам 1.000 евра за учешће и, уз уговорених 1.000 евра субвенције за старо возило, држава ми је одобрила кредит од 6.600 евра у банци.

Влада је 3. септембра, према речима потпредседника Ћелића, одлучила да програм “Старо за ново” продужи до краја године. У том периоду, појавили су се нови ауто-дилери (један у самом насељу где живим) који су нудили ову врсту куповине и који су обезбеђивали далеко бржу испоруку својим муштеријама. Неколико људи које лично познајем су, рецимо, одлучили да се пријаве неколико месеци након мене и експресно су добили своја возила. Ја ово нисам доживљавао као проблем, пошто сам веровао у оно што пише у предуговору, очекујући да ће се он испоштовати (дакле до 12. новембра моћи ћу да преузmem нов аутомобил уз рециклажу старог).

Е сад, очигледно је да је у овој земљи веровати у оно што је потписано или обећано и даље нека врста екстремног спорта. Влада је 21. октобра без објашњења обуставила програм замене возила. Ни то ме није забринуло, јер сам очекивао да ће сви они којима је држава одобрила субвенционисани кредит моћи да остваре замену возила.

Међутим, у понедељак, 2. новембра, позвали су ме из продавнице у Бору и саопштили ми да сада више није могућа рециклажа и да, уколико желим да купим већ наручени аутомобил, морам да или додам још 1.000 евра учешћа или да променим износ кредита!

Данас, док ово пишем, непознато је шта ће бити са оним купцима који су, као и ја, у овом случају остали “испод црте” и изиграни. Не кажем да нисам у финансијској могућности да некако искомбинујем нови кредит (уз мало веће учешће, позајмицу или избор јефтинијег модела). Међутим, поставља се питање вреди ли учествовати у овом оживљавању мртваца и спасавању неостварених предизборних обећања.

Инвестиција “Фијата” у “Заставу” представљена је као нови почетак у развоју Србије и то неке нове, “европске”. Симболички, сарадња је договорена истог дана када је потписан фамозни Споразум о стабилизацији и придруживању (онај који се још увек не спроводи). Нажалост, случај који сам описао, као и мали милион других, показују да смо од те Европе (коју, да се разумемо, уопште не желим да идеализујем) светлосним годинама далеко.

Такође, колико год могао да се љутим на ауто-кућу код које сам осам месеци узалудно чекао свој нови аутомобил док су неки, захваљујући познанствима и везама, читав посао завршили за мање од месец дана, схватио сам да иза огромног процента оваквих или

сличних понижења (а нека су са много горим последицама него ово), каква се појединцу пречесто дешавају у овом друштву, стоји крајње неодговорно понашање власти.

Када је прво донета одлука о томе да се програм замене продужи до краја године, тиме је омогућена “хиперпродукција” потенцијалних корисника тог програма. Јасно је да када се иста одлука напрасно повуче, да ће добар део купаца којима је одобрен кредит остати “кратких рукава”.

Па сад, ко се снашао, снашао се. За остале, мож’да бидне, ал’ не мора да значи.